

IV. évfolyam, 86. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyes számú ára - - - - - 12 fillér.
Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1908. ==

október 25. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Mit hoz a jövő?

Írta: Szász József orsz. képviselő.

Komoly férfiak lelke mélyén ott ül a sötét aggodalom: milyen jövő virrad ránk legközelebb, sikerül-e békességesen megoldani a felmerült balkáni kérdéseket, sikerül-e nemzetünk hajóját a mai veszedelmes örvényekből biztos révbe juttatni, hogy megőrizve és megszilárdítva nemzeti egységét, jövődjét évszázadokra, tán egy újabb ezer esztendőre biztosíthassuk.

A Balkán évtizedeken keresztül *Európa viharfészke* volt. Különböző nemzetek különböző kormányai és diplomáciája évtizedeken át hol erre, hol arra forgatták. Földjén hol az orosz rubel, hol az angol, hol a francia arany gurult. A félszigeten levő keresztények, mohamedánok egymást mészárolták, kifosztották, rabló csapatokat szerveztek, valóságos irtó háborút folytattak egymás ellen. Velük szemben tehetetlennek bizonyult az európai diplomácia, mely mindent megkísérelt, de tartós békét, tartós nyugalmat biztosítani nem volt képes. *Törökország*, a beteg ember, szintén nem rendelkezett megfelelő erővel, vonaglott nagy betegségében s úgy látszott, hogy már-már elköltözik az európai élő nemzetek sorából.

Néhány héttel ezelőtt aztán szenzációs fordulatra ébredt Európa. A nagy beteg magához tért, felállott s úgy látszik, ha isten is úgy akarja, még hosszú lesz élete Európában. Kívívta alkotmányos szabadságát, népe derék, előretörő, államférfiai valószínűleg tudatában vannak történelmi felelősségüknek s így biztosíthatják a török nemzet tovább való fennmaradását. *Bulgária*, amely eddigi viselkedésével és magatartásával Európa szerte szimpátiát keltett maga iránt és hebizonyította, hogy helye van a civilizált államok sorai között, független királysággá alakult át. *Bosznia és Hercegovina* Magyarország királya a berlini egyezményben biztosított és a koronázási hitlevélben foglalt jogánál fogva Magyarország területéhez visszacsatolta.

Nagy, messze jövőre kiható alakulások ezek. Hivatvák eloltani a Balkán félszigeten évtizedeken át fellobogó tüzeket. Eloltják-e valóban, vagy még

jobban lángra lobbantják: ez az, ami aggodalommal tölti azoknak lelkét, akik a népek sorsát vállalkon hordják.

Alapos reményünk van rá, hogy kikerüljük a háboru borzalmait, amitől az isten is óvjon meg, de el kell készülvén lennünk minden eshetőségre, hogy esetleges inzultusokat, melyek bennünket innen, vagy amonnan érhetnek, a legszigorubban megtorolhassunk.

A diplomácia utjai tekervényesek, cselszövényeinek számai ismeretlenek. Sok érdek ütközik össze, sok vágyakozás semmisül meg, sok ábránd száll el a füstbe. Ki tudja mind a titkos szándékokat, ki tudja a lelkek rejtett mélységeit? Így ki tudja ma egész bizonyossággal megjósolni: békére-e, bajra-e virradunk meg holnap? Nagy bajokat a legtöbbször kis okok idéznek elő. A hegyormon a madár szárnya libbenésével érinti az olvadó havat. A hó megmozdul, megindul, mindig nagyobb és nagyobb tömegeket ragad magával, lavínává nő, mely fákat tör, köveket zuz, embereket öl.

A jövő tehát bizonytalan. Jól kell figyelni, ébren kell lenni, idejében meglássuk a fenyegető veszedelemet és el kell készülvén lenni, hogy meglepetések bennünket egy oldalról se érinthessenek. Alighanem ez a gondolat vezette az osztrák delegáció több tagját felszólalásában, mikor azt hangsúlyozta, hogy Magyarországgal végre rendezni kell az eddigi rendezetlen és sok vizálya okot adott katonai kérdéseket. Alighanem az osztrák urak is azt gondolják, hogy teremtsünk békét egymás között, fogjunk össze, mert csak így tudjuk erőnket teljes mértékben kifejleszteni és csak így tudjuk akarunkat a külfölddel szemben is hatékonyan kifejezésre juttatni.

Igy hát alighanem a katonai kérdések rendezése előtt állunk. A függetlenségi és 48-as párt álláspontja a katonai kérdésekben ismeretes. Ez a párt tudatában van a hadsereg fontosságának, ismeri a hadsereg harc képessége fejlesztésének akadályait, nem is zárkózik el a fejlődés akadályainak elhárítása elől akkor, ha a hadseregben az 1876: XII. t.-c.-ben biztosított jogai teljesítetnek. Ha e rendkívül fontos és hosszú éveken át annyi áldatlan herce-hurcát előidézett okok megszüntetésére az osztrák urak velünk együtt közreműködni akarnak, mi sem zárkózunk el egy békés jövő

reményében az elől, hogy a katonai kérdések végre-valahára rendeztesse-nek és megoldassanak. Ezek a katonai kérdések voltak az ütköző pont oly sokszor király és nemzet között. Ezek miatt a kérdések miatt lobogtak fel a legközelebbi multban a nemzeti elkeseredés lángjai. Ezek a kérdések okoztak annyi keserűséget, annyi gyűlölködést magyar király és a magyar nemzet közt. Ha most ezeknek komoly megoldására gondolnak a legmagasabb körök, úgy a monarchiára és dinasztíára egyaránt hasznos és üdvös munkát cselekeszenek. A magyar lojális és hű volt mindig a dinasztíához és királyához. Hű volt akkor is, amikor Ausztria többi népei hódoltak I. Napoleonnak és hű most is, amikor a bécsi Burg falai alatt oly gyakran felharsan a nagynémetek nemzeti dala, a Wacht am Rhein.

Nincs okunk rá, hogy vérmes reményeket tápláljunk, de a körülmények saját szerű alakulásai és viszonyai nyomása következtében talán mégis megszívlelik a felsőbb körök Bismarcknak, a nagy kancellárnak 1851-ben adott ama tanácsát, hogy a *monarchia sulypontja itt Budapesten van és hogy a dinasztíának a magyar nemzettel teljes egyetértésben kell élnie és együtt munkálkodnia.*

Kormányunk a nemzet üdörén tartja kezét. Érzi érverését, hallja szive dobbanását. Bizvást remélhetjük, hogy úgy ez, mint a többi most megoldásra kerülő és a nemzet életére messze századokra kiható fontos kérdések megoldásánál oly hőcseséget fog tanusítani, hogy ezekből nemzetre és királyra egyaránt tartós béke, ebből a nyugodt és biztos fejlődés erős fája fog kinőni, amely aztán vihar esetén a népnek nemcsak oltalmat tud nyújtani, de a főrgeteggel szemben dacolni is tud.

Politikai helyzet.

Mindenki, akár arra hivatott, akár nem, delegáció, kül- és belföldi parlamentek, népgyűlések, nagy és kicsi hírlapok állandóan napirenden tartják a *keleti válság* kérdését. Csak lapunk hasábjai nem foglalkoztak mindez ideig ezzel az aktuális, nagyfontosságú kérdéssel. Most, hogy a helyzet kezd kialakulni, vagy mondjuk, teljesen zavarossá lenni, nem surranhatunk el a körülöttünk történő — a nagy keleti kérdés eleve

BOGDÁNY és TÁRSA
UJVIDÉK,
Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

MENYASSZONYI KELENGYE

hanem vászon és fehérnemű szükségleténél sziveskedjék KRÓN KÁROLY FIA vászon és fehérnemű áruházához UJVIDÉKEN alapítva 1860-ban fordulni, ahol minták és költségvetések szívesen állnak rendelkezésére.

vágó — események mellett, hanem örszemtisztí hivatásunk tudatában, mint a helyzet hivatott ismerői, szintén rovatot nyitunk a „keleti válság“ nagy érdekű kérdésének lapunk hasábjain. A legerősebb impulzust erre az elhatározásra az a sok hír, az a sok valótlan és zavaros hír szolgáltatja, mely utóbbi időben mindenféle ujságban napvilágot lát. Így legutóbb is azt a hosszas és nagyérdékű beszélgetést, melyet báró Aehrenthal külügyminiszter főispánunkkal az országos függetlenségi és 48-as pártkörben folytatott, mindenféle olyan kommentárral és kombinációkkal látta el egynemely ujság, amelyek igen messze esnek a valóságtól. Balla főispán a külügyminisztert mint a szerbek-lakta végvidék főispánja informálta az okkupált tartományok annak-talása óta itt Ujvidéken és vidékünkön tapasztalt mozgalmakról és információjának lényege az volt — melyet a külügyminiszter egyik megjegyzésére tett — hogy a magyarországi szerbek mindezt ideig igen nyugodt és lojális magatartást tanúsítanak. A határon állomásozó ezred megbízhatóságáról azonban egy szó sem esett.

* * *

Most, hogy a *fegyverkivételi tilalom* közzétételét, kétszeres gondossággal tartják szemmel úgy a Belgrádba — Ujvidéken keresztül menő venatokat, mint a hajókat. Rendőrségünk kiválóságáról tesz tanúsítást az a sok igen fontos és kényes megbízatás, amelyet a „keleti kérdés“ kiélesedése óta többféle illetékes helyről nyert. Amióta Szerbiához való viszonyunk olyan feszültté vált, rendőrségünk fontos állampolitikai szolgálatokat teljesít, melyeket természetesen diszkrétül kezel, de aki a rendőrkapitányi hivatal, sőt a főispáni hivatal helyiségeit megfigyeli, azokat éjjel is igen gyakran kivilágítva fogja találni — bizonyára nem ok nélkül.

* * *

Szerb lapjaink, köztük első sorban az Ujvidéken megjelenő *Zastava és Branik* eléggé mérsékelt, komoly hangon tárgyalják a „keleti kérdés“ fontos témáját. Különösen szép és hazafias cikk jelent meg a Branik szerdai számában, melyben megírták a szerbiai szerbeknek, hogy ne számítsanak a mi szerbeinkre és ha fenyegetésekedésükre impulzust az a remény adna, hogy bármiféle formában támogatást várnak a magyarországi szerbektől, akkor nagyon csalatkozni fognak. A cikket pedig azzal fejezi be a Branik, hogy *ők továbbra is lojálisak maradnak a királynak és hazájukhoz.*

Nagyon helyesen és okosan járnak el szerb lapjaink, ha ilyen hazafias hangon tárgyalják a szerb rakoncátlanokdás kér-

dését, mert más magatartás — olyan, amilyentőlük a Száván tuli szerbek kívánnak — rájuk nézve nemcsak veszedelmet, hanem katasztrófát jelentene. Vagy nincs meg minden szabadságuk? Kulturailag, vagyonilag nem-e prosperálnak? Minden jogaik élvezetében *csak egy* kötelességük van: hűnek maradni a magyar állameszméhez, Magyarországhoz, szeretett hazánkhoz!

Mi lesz a vízvezetékekkel?

„Panem et Circenses!“ volt a római nép jelszava. A modern kor igényei már nem elégíthetők ki ilyen olcsón. Nemesak megélhetést és szórakozást kívánnak, hanem *magas színvonalu kulturát is.*

Főleg a városokban és különösen higiéniai szempontból fokozott és napról-napra finomuló igényekkel állunk szemben.

Kényelmes, száraz, egészséges lakás, egészséges ivóvíz és sok használati víz háztartási célokra, pormentes levegő, tehát kitűnően burkolt, állandóan locsolt és tisztántartott burkolatok, a szennyes vizek gyors eltávolítása, a csatornák folytonos öblítése stb.

A városi lakosság sürűségének emelkedése hozza magával, hogy ezeket a higiéniai követelményeket *csak általános vízellátással és csatornázással* lehet megoldani.

Három akadályát látjuk a mielőbbi megoldásnak.

Az első akadály, hogy a vízbeszerzés kérdését még nem sikerült megoldani. Tudjuk, gyakran olvassunk, hogy a vízbeszerzés egyike a *legnehezebb* műszaki feladatoknak. Nemesak a főváros, hanem a vidéki városok is százezreket költöttek *vízvezetési elmunkálatokra.* Ujvidék város is még a régi rendszer uralma alatt tetemes összegeket áldozott — minden eredmény nélkül. És azért örömmel vettük tudomásul az új polgármester első jelentéséből, hogy a mai rendszer e téren is eredményeket tud felmutatni. — Amennyiben az idén végzett próbafurásokkal 15—20 méter vastag, tehát igen hatalmas vízvezető réteget tártak föl. Még csak az van hátra, hogy az építendő *próbakut a víz mennyiségét* illetőleg is kedvező adatokat szolgáltatasson és megoldást nyer a vízbeszerzés kérdése.

A folyó hó 21-ére összehívott vízvezetési bizottság lett volna hivatalba lépésére, de a *bizottság tagjai közül senki sem jelent meg a tárgyaláson.* És ebben a részvétlenségben, a bizottsági tagok e közönyösségében látjuk a vízvezeték

kérdése megoldásának *második* akadályát. Mert igen fontos, a város fejlődésére messze kiható kérdés megoldásáról van szó, melynél a város szakközvegeit a szakközvegeknek támogatni kell, hogy a kitűzött cél felé annál biztosabban haladhassanak.

Ilyen körülmények között azután érhető, hogy a bizottsági tagok nincsenek kellőleg tájékozva, amikor a törvényhatóság közgyűlésein az előterjesztett javaslatok fölött döntenük kell. De kérjük, hogy *miért vállalnak* bizottsági tisztséget azok, akik az ügyek iránt kellőképpen nem érdeklődnek? vagy akiket más hivatásuk a közügyek vezetésében részvételében akadályoz?

Harmadik akadály a vízellátás és csatornázás megoldásának az, hogy ezek a művek milliókat igényelnek és a modern kor fokozódó igényeivel lépést tart az anyagi eszközök fokozódó hiánya.

Tudjuk, hogy a már megszavazott és folyamatban levő beruházásokra megszavazott milliókat sem siettek a pénzüntézetek följárni. Honnan vesszük tehát az újabb milliókat? Az adott viszonyok között ez éppen olyan fogós kérdés, mint a vízbeszerzés kérdése. Mert igaz ugyan, hogy a kellő mennyiségű és jó minőségű víz beszerzése alapja a vízvezetéknek, de hiába van elegendő és jó vizünk, ha nincs pénzünk is a vízmű kiépítéséhez.

E tekintetben reményt nyújt az, hogy egyes nagyobb *vállalkozók ajánlottak a művek kiépítésére és finanszírozására.* Kiváncsian várjuk az eredményt, hogy akad-e olyan vállalat, mely a művek mielőbbi kiépítését a városra előnyös föltételek mellett elvállalja.

Elismerjük tehát az akadályokat, de viszont előttünk tisztán áll az, hogy bármint alakuljanak a víz- és pénzbeszerzési viszonyok, a *vízvezeték ki kell építenünk.* Ezt követeli minden egyes polgár *egészsége,* ezt követeli a város *tisztasága, tűzbiztonsága, a város egészséges fejlődése.* Ezt a kérdést meg kell oldani, ha még annyi akadályok gürdülnek is a megoldás elé és azért nem szűnünk meg újból és újból fölvetni a kérdést; *„mi lesz a vízvezetékkel?“*

HIREK.

Jóváhagyott közgy. határozat. A miniszter Ujvidék város törvényhatósági közgyűlésének azon határozatát, hogy a megüresedés esetén vagy ujonnan szervezendő állásokra alkalmazandó tanítók után nyújtandó hitfekezeti segély a törvényes minimumban (1200 k.) állapítatik meg — Molnár Hugó felelősségének elutasítása mellett — jóváhagyta.

Sirolin

Ennek az érvényes és a tisztított, megújított a köhögést, válódást, éjszakai izmódást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mintegy értékesen utánszótól is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche“

Ennek az érvényes és a tisztított, megújított a köhögést, válódást, éjszakai izmódást.

Olcsó és megbízható bevásárlási forrás!

TAUSCH JÁNOS
arany, ezüstműves, ékszerész és órás. Ujvidék,
Kossuth Lajos-utca 10. (fő-utca)
a Szerb keresztnél.

Ajánlja dusan felszerelt raktárat, arany, ezüst-ékszerek, órákban és china-ezüstben. — Elvállal e szakmába vágó minden munkákat.
Mindenn nála vásárolt javított óráért 1 évi jótállás.

Vízvezetési biz. ülés. A vízvezetési bizottság e hó 22-én tartott ülésében elhatározta, hogy mielőtt a tanács a tárgyalásra kitűzött kérdésekben határozatot hozna, Farkas Kálmán min. osztálytanácsos a hely színére lehivassák. — Az ülésen Profuma Béla alpolgármester, Orban Ignác műszaki tanácsos és Lakics János aljegyző voltak jelen, de a törvényhatóságnak e bizottságba beválasztott tagjai közül *egyetlen egy sem jelent meg* — ékes bizonyosságul annak, hogy városatyáink még a legfontosabb közügygel is — amilyen az életszükségletet képező vízvezeték — édes keveset törődnek. Hanyag nem törődömségük újból és ismételtten rovást érdemel s nem fogjuk ezentul elmulasztani a távol maradó biz. tagok nevének lekötését esetről-esetre, hadd lássa a választópolgárság, kik érdemesek bizalmára!

Állami kedvezmény. A kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök s a földmívelésügyi miniszter hozzájárulásával a törvényben meghatározott állami kedvezményeket *Brüll F. F.* betéti társaság cégnek újvidéki kendergerezenező és kártoló gyári ipartelepe részére 1906. augusztus 30-tól számítandó 10 évre engedélyezte.

Kinevezés. Fernbach Károly vm. főispán *Abaffy János* kiszácsi lakost díjtalan közig. gyakornokká nevezte ki és szolgálatátelre az újvidéki szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Magyar név. Kiskoru Ganzl Nándor, Anna, Ottó, Gizella és Róza újvidéki lakosok *Gál-ra*, — *Strone Ferenc* újvidéki lakos pedig *Székely-re* változtatták családnevüket belügymin. engedéllyel.

A városok és megyék bankja. Pestmegye törvényhatósága érdekes és nagyjelentőségű terv keresztülvitelén fáradozik. Az összes városok és megyék bevonásával olyan bankot akar létesíteni, ahol a városok és megyék összes adósságait konvertálhatná és pénzügyi szükségleteiket fődöznék. Pestmegye hozzájárulás végett *Ujvidék* város tanácsához is átirta, amely a legközelebbi tanácsülésen foglalkozik a nagyfontosságú tervvel.

Orsz. vásár. Az őszi országos vásár f. okt. 31. és november 1., 2. napjain tartatik meg s arra mindennemű állatoknak vészmentes helyről való felbajtása meg van engedve.

Nagy katonahangverseny. Ma vasárnap, e hó 25-én este fél 8 órakor kezdődik a Mayer Nagy Szálló összes terméiben megtartandó nagy katonai hangverseny, melyen a pétervárad 70-ik cs. és kir. gy. e. teljes zenekara fog Csermák József, a népszerű karmester vezetés alatt szebbnél szebb zeneszámokból álló műsorral játszani. Belépő díj csak 20 kr.

Elfogott tolvaj. Kassovitz Zsigmond egy idő óta vette észre, hogy minduntalan tűnik el kocsiszerszámai közül egy-egy lámpa, lópokrócok, sárvédő bőrök, ostorok stb., míg végre

a napokban sikerült a tettest elcsipni Vukadinov György személyében, akit kihallgatása után rendőrségünk az ügyészségnek adott át

Zászlószentelés. Termerinben ma vasárnap nagy ünnepek közt megy végbe a kath. Kör zászlószentelése, melyen a zászlóanyai tisztet Matkovits Béla nagybirtokos neje tölti be.

Anyakönyvi hir. Az újvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 16—23-ig bejelentett születések 13, még pedig 8 fiu, 5 leány; meghalt: 24.

Önkéntes eladásra kerül helyben a legforgalmasabb utcán, Petőfi-utca 7. sz. alatt lévő Balla Emil-féle ház és háztelek. A ház és üres telke külön-külön vehető meg. Bővebb felvilágosítás *Ludvig József*, kereskedőnél nyerhető, Ujvidéken.

Osód. Az újvidéki kir. törvényszék Severy és Avramov óbecsei kereskedő cég ellen elrendelte a csődöt és tőmeggondnokul Dr. Müller Gyula óbecsei ügyvédet nevezte ki.

Jótekonyság. Dr. Városov Gyula kalocsai érsek a futaki templomszentelés és bérmálás alkalmából az ottani tűzoltó egyletnek 200, a kath. Körnek 100, a „Bauernverein“-nek és az Ipartestületnek 50—50 koronát adományozott.

A D. M. K. E. Palánka f. évi rendes közgyűlése mult vasárnap tartotta. Az egyesület a lehetőségig minden alkalmas eszközt felhasználta arra, hogy a magyarság és a közmívelődést szolgálja. Palánkán kilenc közmívelődési estét rendezett a nagyközönség részére, melyeken népszerű formában a földrajz, történet, irodalom és természettudományok köréből felolvasásokat és szabad előadásokat tartottak s ezeket vetített képek, kísérletek és egyéb bemutatások tették érdekessé és szemléltetvé. A szomszédos községek nemzetiségi lakosságának a magyarság közkincesivel való megismertetése céljából a vidéken is tartott közmívelődési előadásokat és felolvasásokat, nemcsak magyarul, hanem a lakosság anyanyelvén is. Helyben a téli időszak alatt ingyenes tanfolyamot nyitott analfabéták, továbbá felnőtt iparosok részére. Könyvtárát különösen a többnyire idegen anyanyelvű fiatalok szorgalmasan használták. A szlavonai magyarság támogatása céljából odaváló szegény, de szorgalmas és tehetséges fiukat egyes palánka tagok nagyobb hozzájárulásával a helybeli polgári iskolában tanították. A közgyűlés elhatározta, hogy a jövőben tavali munkásságát fokozza. A felnőttek, különösen az analfabéták oktatása érdekében a közigazgatási hatóság támogatását is kikéri az egyesület.

A bácskai komló győzelme. A Budapesten lefolyt orsz. komló-kiállításán a II. díjat Eördög Elemér bácsujfalusi plebános nyerte el. A petróceiek közül — akik közel 600 holdon

termelnek komlót — senki sem nyert. Eördög plebános a berlini komló-kiállításán is részt vesz.

Tífusz-járvány Szabadkán. Szabadkán nagybővű tífusz-járvány lépett fel. A város területén több mint száz tífuszos beteg van és a közönség meg van rémülve a ragályos betegség gyors terjedésétől.

Antialkoholizmus Szabadkán. Nehány lelkes szabadkai fiatal ember elhatározta, hogy — tekintettel az alkoholizmus által követelt áldozatok nagy számára — a szegedi és zombori antialkoholisták közreműködésével, Szabadkán antialkoholista páholyt alakítanak.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara okt. 16-i teljes ülésén *Szarvady Lajos* elnök az elnöki jelentések között több kereskedelemügyi miniszteri leiratot terjesztett elő kieszaközölt intézkedésekről, kerületbeli iparosok állami támogatásáról, hetivásáregedélyezésről és elvi határozatokról. *Perjéssy László* kamarai titkár a titkári jelentéseket adta elő, közölve, hogy a kamarához az elmúlt ülés óta 894 ügydarab érkezett és az iroda kiadott 2872 ügydarabot. Napirend előtt *Reich Vilmos* kültag indítványára elhatározta a kamara, hogy a *Baja-báttaszéki áthidalással* kapcsolatos mindazon munkálatokat megsürgeti, melyek az erre irányuló fumei forgalom biztonságának és gyorsaságának előmozdítására hivatnak. A napirend tárgyai között a teljes ülés első sorban a vasárnapi munkaszünetről szóló törvénytervezetet tárgyalta. A *vasárnapi munkaszünet*ről szóló törvényjavaslatnak azon intézkedését, mely hétköznapokon történő kárpótlás ellenében a munkaszüneti napokon a déli 12 óráig tartó árusítást tervezi, a kamara egyértelműen ellenzi; hanem a kereskedelmi és ipari árusításnál az eddig bevált gyakorlatot, a d. e. 10 órai zárást kívánja továbbra is fentartani, tekintettel az Alföld sajátos gazdasági viszonyaira. Ezt általánosságban kiadatni óhajtja, mert helytelennek tartja

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségessé válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

oly édes, mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomású, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

Scott-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

1—4 Kapható minden gyógyszertárban.

Óvakodjunk

utánzatoktól!

COGNAC

vásárlásnál határozottan
gróf Keglevich István utódai Promontor
gyártmányait kérjük.

Bel- és külföldön kizárólag diszkrétívóval kiténtve!

hasánk viszonyai között a községek szerinti megkülönböztetést, hol nem a lakosok száma, de az illető község földrajzi helyzete e téren az elbírálásnál az irányadó. Az esetleges átmenet biztosítása végett felhatalmazandónak véli a keresk. miniszter, hogy abban a városban vagy községben, hol a kereskedők többsége a teljes vasárnapi munkaszünetet kérelmezi, a község és az illetékes kereskedelmi és iparkamara meghallgatása mellett elrendelhesse. Pénzintézeteknél teljes vasárnapi munkaszünetet, exportra dolgozó gyáraknál, vagy kereskedelmi irodáknál, egy órán át tartó állandó üzemi gyáraknál egész napon át tartó felváltott munkaerővel inspekciónak javasol. *A családi otthonról* (homstead) szóló törvényjavaslat létesítését a gyakorlati élet szempontjából célra vezetőnek nem tartja, mert a kerület jelenlegi viszonyai között a családi otthonból származó törpe birtok köztöttsége a kötött nagy birtokok mellett még jobban fokozza a kivándorlást, a népességnek a városba való özönlését, a kóborló elemek elszaporodását. A kivándorlás egyik főokát a beérkezett jelentések alapján eddig is a nagy számú latifundiumban látta a kamara. *Az új vasúti üzletszabályzattal* részletesen foglalkozott, a tervezetet örömmel fogadja, hangsúlyozva, hogy a póthatározmányok csak mint az üzletszabályzat kiegészítő részei legyenek kiadhatók, a közönség érdekeit megszorító módosítások benn foglalhatók ne legyenek s minden kiadandó-póthatározmány engedélyezés előtt hozzászólás végett az orsz. közlekedési tanácsnak s érdekképviseleti kamaráknak kiadassék. Az alsóbbrendű vasutakról szóló törvényjavaslatot szintén örömmel üdvözli, mert liberális szellemű, az eddiginél tágabb teret nyújt az önrendelkezéseknek, nagyobb kedvezményeket nyújt a helyi érdekű vasutaknak, a régi több ízben novelláris uton történt kiegészítések és változások helyett új egyöntetű eljárást létesít az egyes alsóbbrendű vasutaknak helyes és szakszerű distingválásáról. Örövendetesen vette tudomásul a kamara, hogy a már engedélyezetteken túl, Baján továbbképző iparostanfolyamokat létesít a kereskedelemügyi miniszter és felterjesztést tesz, hogy hasonlókat Szentesen, Zentán, Csongrádon, Magyarakanizsán, Óbecsén és a kerület más nagyobb községeiben is létesíttessenek. Véleményt szolgáltatott a kamara *Ujvidék* város vásári helypénz és mérlegelési díjszabályzata, Szentesen város kéményseprési szabályrendelete, a kishegyesi vásárok határnapjainak áthelyezése, az újverbázi hetivásár napjának megváltoztatása, Bács-Bodrog vármegye hetivásár látogatási szabályrendeletének módosítása, a Csongrád községi hid és kompvámszedési jog engedélyezése ügyében. Targyalta még a teljesülés több társkamara köriratát, több apróbb jelentőségű ügyet és a kamara 1909. évi költségelőirányzatát, mely 3%-os adókulcs alkalmazásával 58194 kor. bevétellel szemben 55204 kor. kiadást irányoz elő. Végre tudomásul vette a teljes ülés, hogy a kamara által főtartott szegedi női kereskedelmi tanfolyamnak a vallás és közoktatásügyi miniszter a nyilvánossági jogot megadta és a felügyelő-bizottság tagjait megválasztotta.

Letartóztatott házasságszedelgő. Veszedelmes szélhámost tartóztatott le a zombori rendőrség Bánhegyi Gyula személyében, aki budapesti építésznek adva ki magát, jobb polgári családokkal érintkezésbe jutott. Egy urnó felült Bánhegyi ígéretének és kész volt hozzá feleségül menni, be is csomagolta mindenét, hogy Budapestre utazsék az esküvőre. Ámde az asszony egyik rokona gyanusnak találta

Bánhegyi viselkedését s az értesített rendőrség előállította és igazolásra szólította fel B-t. A rendőri nyomozás során kitént, hogy Bánhegyi valódi neve Szakál Károly kőműves, aki már négyszer volt büntetve házassági ígéretek miatt s egy asszonytól 10,000 k., egy másiktól meg 1220 k. csalt ki. A zombori ügyészségnek adták át.

És mégis igaz, hogy a legjobb, legmegbízhatóbb háziszser a valódi „Erdő-sósorszesz“. — Ezt hallani mindenkitől, aki egyszer kísérletet tesz vele. — Oly ideálisan szerencsés összetételű sósorszesz ez, amelyet mindazok, akik az „Erdő-sósorszesz“-t tettek meg állandó háziszserüknek, méltán nevezhetik az egészség örének, nem csak azért, mert páratlan erősítő hatásával edzi a testet, hanem mert tömördek esetben szolgál csillapítóul. „Erdő-sósorszesz“ 30, 40 fillér, 1 és 2 koronás üvegekben mindenütt kapható. Póstán 10 kis üveget 3 kor.-ért küld utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után Kosmos laboratorium Győr.

Botrányos tanügyi állapotok címén a Zomborban megjelenő „Bácsmezei Függetlenség“ című lapban hosszabb cikk jelent meg a bácsföldvári tanügyi állapotokról. A közleményről tudomást szerzett a közoktatásügyi miniszterium is és a kir. tanfelügyelő utján felhívta a bácsföldvári iskolaszék elnökét, hogy a kérdéses dolgokról részletes jelentést tegyen. A jelentés már elkészült és mert kitér a község egyéb türethetetlen ügyeire is, azért a felterjesztés egy példányát eljuttatták a belügyminiszteriumhoz is. Ezek alapján Bácsföldváron legközelebb nagyobb vizsgálatokra van kilátás.

Részeg ember az örültek házában. Baján történt meg a napokban az a mulattató eset, hogy egy magánorvos egy becsipett embert örült gyanánt beszállított a városi kórházba. Mikor az utyafi kialudta a mánort, meglepetve tapasztalta, hogy nem álom, hanem szomorú valóság, hogy ő az örültek között van. Természetes, hogy más nap ismét kieresztették a nagy világba, a józan és okos emberek közé.

Lakodalom Bácsalmáson. A régi időkre emlékeztető kedélyes lakodalom volt a napokban Bácsalmáson, midőn Grünfelder János esküdtött örök hűséget Bauer Mariska kisaszonynak, Bauer József bácsborsodi bíró leányának. A lakodalmi ünnepségen nem kevesebb, mint 400 vendég jelent meg; a lakodalmi ünnepély az elképzelhető legszebben és legjobban sikerült s több napig tartott.

Zónarendszerű személydijszabás életbeléptetése. A máv igazgatóságától nyert értesítés szerint a Nagyikinda-Aradi h. é. vasuton a nagyikinda-nyerői vonal megnyitása napján zónarendszerű személydijszabás lép életbe. A menetárak a kifüggesztett menetdíjtáblákból kivethetők. Az új személydijszabás a máv dijszabás elárusító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33.) 20 fillérért kapható.

A hordó megfurása büntett. Egészen közönséges dolog a bort szállító fuvarosoknál, hogy utközben kifurják a hordókat és bort szivnak belőle. A m. kir. Kuria egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy az, aki ezt teszi, a btkv. 336. §. 3. pontja szerint műnősített lopás büntetést követi el és 5 évig terjedhető fegyházzal büntetettetik.

Mérsékeltáru 30 lapos jegyfüzetek életbeléptetése Zágráb környékén. A máv értesítése szerint november 1-től kezdve *Zágráb*

(Zágráb) M. Á. V. és D. V. állomásnak az 1. és 2. távolsági forgalmu vonalszakaszába tartozó állomásokkal való forgalmában 30 egyes menetre érvényes III. osztályu mérsékeltáru jegyfüzetek lépnek életbe, melyek ára az I. távolsági forgalomban 12.00, a 2. távolsági forgalomban pedig 24 korona.

Legfinomabb csemege-különlegességek, folytonos ujdonságok *Wagner* testvéreknél Ujvidéken.

Messaline - és „Henneberg“
Radium - selyem, 1.80 k-tól
Louisine - feljebb, bármennyire
Tafet - és vámbudapesti;
Minta postafordul-
tával.

Selyem

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. **Henneberg** in **Zürich**.

Nyilt-tér.

Nagyságos asszony, ime egy csomag az ön számára!

Ó, ezer köszönet, itt van végre Fay valódi szodeni ásványpanzillája. Most majd meglátja, milyen gyorsan talpra állok ismét. Hallgassa csak a köhögésemet — hau-hau-hau! Aggasztó, ugye. És nézzen meg holnap reggel, ha elfogyasztottam egy skatulya Fay-féle valódi szodeni! Fogadok, hogy egyáltalán nem fogok köhögni és olyan friss leszek, mint a hal a vízben. Híába, mince jobb a Fay-féle valódi szodeninél. Próbálja meg ön is, hiszen egy skatulya ára csak 1 k. 26 fill. és minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben kapható. De ne hagyjon utánzatot magára tükmtáit

Vezérképviselet: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Főraktár Budapest: Egger Leó dr. és Egger J., VI., Váci-körút 17., Kochmeister Frigyes utódok, V., Hold-utca 8., Thallmayer és Seitz, V., Zrínyi-utca 8., Török József, VI., Király-utca 12.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Felölös szerkesztő: Pap Sándor.
Társzerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

Már mostan
Intézzünk egy levelezőlapot Richter P. Ad. és Ta., kir. udvari és kam. szállítóknak, Bécs, I. Operngasse 16, és kérjük az árjegyzék bórmentes beküldését. Ezen gazdagon illusztrált árjegyzék kimerítő leírást tartalmaz a híres **Horgony-Kőépítőszekrényekről,** a melyek minden játékoskereskedésben készletben vannak.

Tisztíts csak
Globus
Fém tisztító-Kivonattal
Legjobb - Fém-tisztítószer

Két emeleti szoba

egy utcai (erkélylyel) és egy udvari, butorral vagy anélkül — irodának is, azonnal kiadó.

Dr. Lorándnál.

Hirdetmény és felhívás.

Az *Ujvidéki Kereskedők és Iparosok Hitelintézete mint szövetséget felszámolás alatt* a K. T. 249 §-ában foglalt rendelkezéshez képest közölni teszi, hogy nevezett szövetséget az 1908. évi február hó 16-án tartott közgyűlési határozat és az ujvidéki kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróságnak 5750. P. 908. sz. végzése alapján feloszlik, illetve feloszlott olyképp, hogy összes aktívait és passzívait az **Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság** ujvidéki bej. cégnek átadta. A hivatkozott § intézkedéséhez képest felhívtnak a fent megnevezett szövetséget hitelezői, hogy jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hó alatt esetleges követeléseiket annál is inkább érvényesítsék, mert ennek elmulasztása esetén a jelzett határidő lejártával a szövetséget vagyonának végleges felosztását és a szövetséget cégének törlését mi sem fogja többé akadályozni.

Kelt Ujvidéken, 1908. október hó 6-án.

UJVIDÉKI KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK

2-3 **HITELINTÉZETE MINT SZÖVETKEZET**

FELSZÁMOLÁS ALATT.

Fürst János, s. k. Hajós Miksa, s. k.

Villatelvek

Dr. Adamovich és Dr. Slezak urak villáival határosan, a Fruskagora legszebb vidékén, az Irigi országuton, gyönyörű kilátással a városra és erdőre, melyek 15 perc alatt a Kamenicai hajóállomástól az 1909. évtől kezdve közlekedendő társas kocsival elérhetők, jutányosan eladók. Közlekedési felvilágosítással készségesen szolgál

Schwarz József,

4-4 Ujvidék, Maltér 12. szám.

MÁV. 238297/908. szám.

Az I. pótlék életbeléptetése a magyar királyi államvasutakon érvényes kilométermutatóhoz és helyi árudijszabáshoz (II. rész.)

1908. november 1-én a MÁV vonalain gyors- és teherárak szállítására 1908. január 1-én kiadott helyi díjszabáshoz (II. rész) az I. pótlék, továbbá az ezzel a díjszabással egyidejűleg kiadott kilométermutatóhoz szintén az I. pótlék lép életbe. E pótlékok a nevezett díjszabás érvényességének az államosított rumavrdniki helyi érdekű vasútra való kiterjesztését tartalmazzák, mihez képest a kilométermutató pótlékában egyrészt a helyi érdekű vasut, másrészt a MÁV állomásai között közvetlen kilométertávolságok állapították meg. Ennek folytán a nevezett h. é. vasut eddigi helyi árudijszabása a MÁV kezelése alatti helyi érdekű vasutak helyi árudijszabásában egyidejűleg érvénytelenné válik.

E két pótlék tartalmazza továbbá azokat a módosításokat és kiegészítéseket, amelyek egyes állomások forgalmának kibővítése, valamint a kitérők és állomások létesítése folytán a díjszabásnak az áruforgalmi korlátozásokról szóló VI., az állomások berendezéséről szóló VII. és az állomási díjszabásokról szóló XIV. fejezetében, illetve a kilométermutató II. fejezetében foglalt kilométertáblázatokban

váltak szükségessé, végül állomási névváltoztatást és sajtóhibák helyesbítését. A díjszabási pótlék tartalma kiterjed ezenfelül a díjszámítási határozmányok részleges módosítására, illetve kiegészítésére, míg a kilométermutató pótlékáé a megállóhelyek kilométertáblázatainak kiegészítésére. Mindkét pótlék példányonként 60-60 fillérért a m. vasutak és a bosznia-hercegovinai államvasutak díjszabásokról eláruló központi irodájában (Budapest, V. Akadémia-u. 3.) lesz megszerezhető.

Budapest, 1908. okt. 9. Az igazgatóság.

Tüdőbetegek, gyomor, bél, vesebetegségek, köszvényesek megmentője, a legegészségesebb üdítő aszali ital

A MÁLNÁSI
Sicilia
ARTÉZI GYÓGYVÍZ
KAPHATÓ MINDENÜTT

FŐ-**BRÁZAY KÁLMÁN** CÉGHELY
RAKTÁR: BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 37/39.
Orvostanárok véleményei, használati utasítás minden üvegehez van mellékelve

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ
SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziáru várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtlenítő, erősítő és edző az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószer.

Szükséges minden háztartásban.
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratórium, GYŐR.

Kapható mindenütt.

2-20

MÁV 29117. sz. 1908.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A MÁV aradi üzletvezetősége a vonalai szükségletének fedezésére 1909. és esetleg a következő 1910. és 1911. évben évenként szükséges mintegy 32000 m³ felépítményi darabolt, 2000 m³ 3-4 c/m utéptéti kavics, 2300 m³ válogatott nagydarabú, 2600 m³ középnyag-ságu és 2000 m³ kisebb darabú terméskő, továbbá 1600 m³ közuzalék (mint fedőanyag) szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet. A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhívás a MÁV üzletvezetőségénél megszerezhető és a MÁV igazgatóságánál és üzletvezetőségénél megtekinthető; ugyancsak az említett hivataloknál tekinthető meg a hivatalos órák alatt a szállításra vonatkozó általános feltételek is, mely utóbbiak a MÁV igazgatóságánál budapesti nyomtatványtárából 50 f. egységáron megszerezhetők

Az ivenkint 1 kor bélyeggel ellátott ajánlatok és az ivenkint 30 f. bélyeggel ellátott ajánlati felhívások ezen cílcimmal: „Ajánlat a 29117/908. számú pályázati hirdetményben

kiírt anyagokra” 1908. évi november hó 5. déli 12 órájáig a MÁV aradi üzletvezetősége általános osztályának főnökéhez benyújtandók, vagy postán beküldendők. Fentírt napon déli 12 órakor a MÁV aradi üzletvezetőségénél az ajánlatok fel fognak bontatni, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1908. november 4. déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letendő, vagy posta útján beküldendő. Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque-forgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó, hanem igazolásul csak a bánatpénz feladását bizonyító postai feladó vevény, vagy esetleg a letéti jegy másolata melléklendő. Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított, vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előírt bánatpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1908. szept. Az üzletvezetőség.

Meghonosított francia

szőlőfajokból szüretelt és gondosabban mint saját herában kezelt berekből összeállítva, természetes, hogy minősége a drága francia pezsgőkkel egyenértékű.

KAPHATÓ: minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben. 1.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziáru, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelemre: Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.
Mindennapi szétküldés.

ŐSZI ÉS TÉLI UJDONSÁGAINK

meglepő nagy választékban raktárra érkeztek.

LÖWY MÁTYÁS ÉS TÁRSA divatáruháza.

89-100

UJVIDÉKEN, Főter. „Erzsébet szálloda“ épület

T. C.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy *csütörtökön, folyó évi október hó 22-én*

saját termesű kamenicai
Provalia-hegyi boraim

kimérését megkezdem a következő árákért:

Muskatály óbor	literje	40 kr.
Rizling	"	32 "
" ujbör	"	26 "
Siller	"	26 "
Slanka	"	24 "
Saját égetésű törkölypálinka	"	50 "

Amidőn számos látogatásért esedezek, előre is valódi és hamisítatlan italokról biztosítom.

Tisztelettel

TOMAN MÁRTON,

2-3

Ujvidék, Alkotmány-utca 18.

CSAK BRESSLAUER női ruha szalonjában

Ujvidék, Duna-utca 22.
készíttetnek a legjobb angol
kosztümök, francia
toalették

és

MENYASSZONYI KELENGYÉK
A LEGOLCSÓBB ÁRAKON.

8-10

Egyedül valódi **THIERRY BALZSAMA**

a zöld apá-ával mint védjeggyel. Legkevesebb küldemény 12/3 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges-utazó-családiüveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thierry Centifolium-Kenőcs e.

Legkevesebb küldemény 2 doboz 3.60 korona.

A legjobb háziasszonyok gyomorhaja, gyomorégés, göres, köhögés, mellhaja, minden belső szerv gyulladása, köszvény, taggyulladás, mindenféle seb, sörvadás, tályog, daganat, mindenemű sérülés stb. ellen. — Így tessék elismerni:

Védjeggyel: **Thierry A., Prgrada Rohles melleit.**

Raktárak Budapesten: Török József gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és Vértos L. Lugas, Zombor: Német gyógyszerész (a Szentháromságos) telefon 71.
28-33.

Klein Éva

Szakorvostól nyert képeztetés alapján ajánlkozik masszírozásra és hidegvíz-kezelésre.

Zrinyi Ilona-utca, 19. sz. 2-3

Szabászati és varróiskolámat

Budapestről Ujvidékre helyeztem át és havi 5 frtért tanítok szabni és varrni, tanítványaim saját maguknak készíthetik ruhájukat.

Nógrádi Sándorné,
Thököly Imre-utca 16. szám.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főter, saját ház Pazar berendezés, látványosság. **Telefon 105.**

ALAPITTATOTT 1866-ban.

Fűszer, csemege-, sajt, saját termesű borok, valódi szerémi szilvrium kereskedés.

Bel- és külföldi borok.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservek
Vadak
Hízalt szárnyas
Finom felvágott és hús-
Neműek.

Legfinomabb teák.

Jamaika rum
Tea sütemény
Kugler Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnys és tengeri rák
Pástétomok.

Oukrozott gyümölcsök.

Töltött francia
Dinnye
Magyar és francia pezsgők
Kassai s prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lazac
Óriás kelet-tengeri hering.

Ozsonnák és jourok részére hideg plattnik és halak diszes elkészítését elvállaljuk.
Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Árlistát ingyen és bérmentve.

Kérem figyelni!

Nem okvetlen szükséges sokat fizetni egy óráért, hogy jól és pontosan járjon, mert

FISCHER M. mű-órásnál Ujvidéken

II. Rákóczy Ferencz-út 20. szám alatt

minden óra pontos javítása, (különleges órák ismétlődő chromometer, chronograf és verőszébórák kivételével), csak 90 kr.-ba = (1.80 k.) kerül, ha a szerkezetnek valamelyik része nem hiányzik.

Egy lánchuzamú óra pontos javítása	75 krajcár.
" ébresztő	65 "
" zsebóra rugó betevés	55 "
" zsebóra fedél felrugó	45 "
" " levegő bármily vastag	15 "
" " mutató	12 "
" kulcs	4 "

As általam javításra elvállalt óráért (törésen kívül) jótállok, hogy t. megbízómnak avval 3 évig baja nem lesz. — Kérem csak egyszer megkísérteni és meg lesz győződve.

Szíves bizalmát kéri
FISCHER M. mű-órásnál.

Honi gyártmány!

ZIKMUND és TÁRSA

Honi gyártmány!

UJVIDÉKI GÉPGYÁRA ÉS VASÖNTÖDÉJE

ajánlja saját gyártmányu és legjobb szerkezetű:

„Hercules“ szőlő sajtolóit.

Kukorica darálóit.

Trieürjeit.

Drill vetőgépeit.

Kukorica morzsolóit.

Járgányait.

„Duna“ lánckutait.

Szezska vágóit.

Vasekőit.

Benzin- és gázmotorok.

Szállít teljes téglagyári- és malom berendezéseket.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselőket keresünk.

Nyomatott Hirschenhauser Benó könyvnyomdájában Ujvidéken.

